Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Miren Zarraga Pagola

Andoain, Gipuzkoa (1932)

Aurkibidea

Biografia

Ama oiartzuarra zuen eta aita Erandiokoa. Bi anaia eta hiru arreba ziren; eta, Gerra Zibila hasi zenean, beldurragatik, Bilbora egin zuten alde amarekin. Bilbon aitaren arreba batengana joan ziren, baina han ere salbu ez zeudela susmatuta, anaia zaharrena izebarekin utzi eta Asturiasera, Kataluniara eta azkenik Frantziara mugitu ziren. Bederatzi urte bete zituen arte han egon ziren, eta orduan itzuli ziren Andoainera. Aita joan zitzaien bila eta egun haren oroitzapen polita du. Herrira itzultzea, ordea, ez zen erraza izan. Ezinikusia eta ezineramana bizi izan zituzten garai hartan, lana aurkitzeko zailtasunak... Hamabi urterekin izebarengana itzuli zen Bilbora eta haren errotan egin zuen lan lau urtez. Andoainera bueltatu zenean, Laborden sartu zen eta handik ezkondu zen Andoaingo kalera bertara.

Zintak

AND-013

- **Proiektua**: Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Ansa, Ainhoa
- **Data**: 2010-03-17
- **Iraupena**: 75 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Oruesagasti, Ainitze

AND-092

- **Proiektua**: Beterriko kantak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Ibañez Mendikute, Leire
- **Data**: 1999-09-17
- **Iraupena**: 43 min
- **Euskarria**: DVD
- **Emalea**: Ibañez Mendikute, Leire

Pasarteak

1. 'Le petixene'

- **Erref**: AND-013/002
- **Iraupena**: 0:01:01. **Hasi**: 00:04:13. **Bukatu**: 00:05:14
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Gaitzizenak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
'Le petixene' esaten zioten Mirenen osaba bati. Mirenen amaren ahizpa batekin ezkondua zegoen, eta zamorarra zen izatez. Osabari buruzko azalpenak.

2. Aita atxilotuta eraman

- **Erref**: AND-013/005
- **Iraupena**: 0:01:15. **Hasi**: 00:07:01. **Bukatu**: 00:08:16
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:
Gerra denborako oroitzapenak. Aita atxilotuta eraman zuten, bizilagun batek salatuta.

3. Aita atxilotuta, amarekin Bilbora

- **Erref**: AND-013/006
- **Iraupena**: 0:01:08. **Hasi**: 00:08:16. **Bukatu**: 00:09:24
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:
Gerra denborako oroitzapenak. Aita atxilotuta, amak eta bost seme-alabak Asuara, Bilbora, alde egin zuten. Karlista batek eraman zituen Bilbora. Behin han, aitaren arreba baten etxean egon ziren. Baina bertan geratzea arriskutsua izan zitekeela-eta, anaia zaharrena izebarekin geratu, eta amak eta lau seme-alabek handik alde egin zuten.

4. Ihesean batetik bestera

- **Erref**: AND-013/007
- **Iraupena**: 0:01:21. **Hasi**: 00:09:24. **Bukatu**: 00:10:45
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:
Gerra denborako oroitzapenak. Andoaindik ihesean Asuara, Zorrotzara, Gijónera (Asturias)... joan ziren ama eta lau anai-arreba. Bueltakoan, Santanderren edo Oviedon barku bat hartu eta Bartzelonara joan ziren. Barkuan Miren mareatu egiten zen. Andoaingo maisu bat tokatu zitzaien barkuan, eta gazta eta txokolatea eman zien.

5. Bartzelonatik Frantziara

- **Erref**: AND-013/008
- **Iraupena**: 0:00:43. **Hasi**: 00:10:45. **Bukatu**: 00:11:28
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:
Ihesaldiko oroitzapenak. Denboraldi bat Bartzelonan egon eta gero, Frantziara joateko saiakera egin zuten. Anbulantzia batean Frantziara zihoazela tirokatu eta Bartzelonara bueltatu ziren. Halako batean, Frantzian sartzea lortu zuten.

6. Ihesaldiko urteak

- **Erref**: AND-013/010
- **Iraupena**: 0:01:08. **Hasi**: 00:11:52. **Bukatu**: 00:13:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:
Ihesaldiko oroitzapenak. Andoaindik ihes egin eta lau urtera bueltatu ziren herrira, aitak erreklamatuta. Lau urte horietan nolako bizimodua egin zuten kontatzen du. Frantziako egonaldia.

7. Frantziako egonaldia

- **Erref**: AND-013/011
- **Iraupena**: 0:02:01. **Hasi**: 00:13:00. **Bukatu**: 00:15:01
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:
Frantziako egonaldiko oroitzapenak. Iheslarientzako esparru batean egon ziren. Egoteko eta lo egiteko toki onena lortzeko borrokak izaten ziren. Mirenen ama eta emakume guztiak lanera eramaten zituzten "kontzentrazio-esparrura".

8. Jana eta arropak Frantzian

- **Erref**: AND-013/012
- **Iraupena**: 0:01:11. **Hasi**: 00:15:01. **Bukatu**: 00:16:12
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:
Frantziako egonaldiko oroitzapenak. Ondo ematen zieten jaten. Arropak, berriz, karitateko ahizpek ematen zizkien. Arropa aukera handia izaten zuten hartzeko. Bederatzi urte zituen Andoainera bueltatu zirenean.

9. Bartzelonan Amorebietako emakume batekin egon

- **Erref**: AND-013/013
- **Iraupena**: 0:00:54. **Hasi**: 00:16:12. **Bukatu**: 00:17:06
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:
Ihesaldiko oroitzapenak. Frantzian ez ziren euskaldunekin egon, baina Bartzelonan bai. Bartzelonan harremana egin zuten Amorebietako emakume bati buruz hitz egiten du.

10. Etxera buelta

- **Erref**: AND-013/014
- **Iraupena**: 0:01:38. **Hasi**: 00:17:06. **Bukatu**: 00:18:44
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:
Mirenen aitak gutunak idazten zituen, eta Gurutze Gorriaren bitartekaritzaz bueltatu ziren Frantziatik Andoainera ama eta lau anai-arrebak. Trenez iritsi eta aita ikusi zueneko oroitzapena. Herrira bueltatu zirenean, ezer gabe utzi zituztela jabetu ziren.

11. Espainiako ereserkia abestu behar

- **Erref**: AND-013/015
- **Iraupena**: 0:01:08. **Hasi**: 00:18:44. **Bukatu**: 00:19:52
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:
Herrira itzuli, eta eskolan hasi ziren. Amak esaten zien ez esateko Frantzian egonak zirela. Astean behin opila txokolatearekin ematen zien eskolan, baina Miren eta bere bi ahizpei ez zien ematen "gorriak" zirelako. Espainiako ereserkia abesteko esaten zien maistrak, baina beraiek ez zekiten: amak ez kantatzeko esaten zien.

12. Maistra errepublikarra

- **Erref**: AND-013/016
- **Iraupena**: 0:01:38. **Hasi**: 00:19:52. **Bukatu**: 00:21:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Politika » Politika eta Franco

Laburpena:
Gerraostean eskolan hasi zireneko kontuak. Maistra berri bat hasi zen eskolan: Doña Karmen Talavera. Antza, maistra berria errepublikarra zen. Maistra horrek opila eta txokolatea uzten zizkien komuneko ate atzean, baina norbaitek salatu eta mokadu gabe geratu ziren.

13. 'Prietas las filas' abestera behartu

- **Erref**: AND-013/017
- **Iraupena**: 0:00:59. **Hasi**: 00:21:30. **Bukatu**: 00:22:29
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:
Eskolako kontuak. Inpektoreak ibiltzen ziren eskolan. Behin, 'Prietas las filas' abestera behartu zuten. Gero, etxera joan zirenean, ahizpa batek esan zion amari Mirenek kantu frankista bat abestu zuela, eta amak jo egin zuen. Eskolan, kalean, etxean... diktadura bizi zutela dio.

14. Politika etxean

- **Erref**: AND-013/020
- **Iraupena**: 0:00:25. **Hasi**: 00:23:15. **Bukatu**: 00:23:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Abertzaleak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Politika etxean nola bizi zen. Mirenen gurasoak abertzaleak ziren.

15. Aitaren kartzelaldia

- **Erref**: AND-013/021
- **Iraupena**: 0:01:43. **Hasi**: 00:23:40. **Bukatu**: 00:25:23
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Abertzaleak
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:
Mirenen aitarekin batera kartzelan egon ziren andoaindarrak: Pedro Arregi, Fidel Arrieta eta Felix Balastrain. Laurak egon ziren kartzelan eta Langileen Batailoietan. Burgosko penalean, Santoñan eta Donostiako Ondarretan egon zen preso Mirenen aita. Asuako abokatu batek atera zuen espetxetik.

16. Astero komandantziara joan behar

- **Erref**: AND-013/022
- **Iraupena**: 0:00:52. **Hasi**: 00:25:23. **Bukatu**: 00:26:15
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco

Laburpena:
Andoainera bueltatu zirenean, astero komandantziara joan behar izaten zuen familia guztiak. Kalean zihoazela "rojos" esaten zien.

17. Aita harrobian lanean

- **Erref**: AND-013/023
- **Iraupena**: 0:00:59. **Hasi**: 00:26:15. **Bukatu**: 00:27:14
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Etxeginak

Laburpena:
Kartzelatik libre gelditu ondoren, Mirenen aitari ez zioten lanik ematen. Harrobian egiten zuen lana. Harrobian lanean zebiltzala egarri handia egiten zitzaien hautsagatik, eta inguruko baserri batera joaten ziren edatera.

18. Oldarra taldeko ikurra

- **Erref**: AND-013/024
- **Iraupena**: 0:01:49. **Hasi**: 00:27:14. **Bukatu**: 00:29:03
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Aisia » Kultura » Dantza
- Politika » Jarrera politikoak » Abertzaleak

Laburpena:
Klandestinitate kontuak. Ikurrinak kolkoan sartuta ibiltzen ziren. Mirenen ahizpa Begoña oso abertzalea zen. Santa Krutz jaietan, besoan Oldarra Dantza Taldearen ikurrarekin atera zen ahizpa. Guardia Zibilak ikusi eta hura kentzeko agindu zion.

19. Ikurrinak banatzen

- **Erref**: AND-013/026
- **Iraupena**: 0:01:20. **Hasi**: 00:30:05. **Bukatu**: 00:31:25

- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Abertzaleak
- Politika » Politika eta Franco

Laburpena:
Ikurrina txikiak banatzen ibiltzen ziren Miren eta bi ahizpak. Ez zuten beldurrik pasatzen.

20. 'Pirenaica' irratia

- **Erref**: AND-013/027
- **Iraupena**: 0:01:10. **Hasi**: 00:31:25. **Bukatu**: 00:32:35
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Kultura » Aisia » Hedabideak » Irratia
- Politika » Politika eta Franco

Laburpena:
'Pirenaica' irrati klandestinoa entzuten zuten etxean. Dolores Ibarruriren hitzaldiak entzuten zituzten irrati bidez. Ondoko bizilaguna, emakume errepublikar bat, beraien etxera joaten zen irratia entzutera.

21. Trini bizilaguna eta Gabino harakina

- **Erref**: AND-013/028
- **Iraupena**: 0:01:58. **Hasi**: 00:32:35. **Bukatu**: 00:34:33
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean
- Lanbideak » Negozioak, dendak

Laburpena:
Trini bizilaguna aterki-konpontzailea zen. Diru falta eta jan eskasia zegoen garaiko kontuak. Trinik dirua irabazten zuenean, haragia erostera bidaltzen zituen Miren edo ahizparen bat: harakinak eskatutakoa baino puska handiagoa jartzen zien. Jatekoa: arroza haragiarekin.

22. Gosea

- **Erref**: AND-013/029
- **Iraupena**: 0:01:07. **Hasi**: 00:34:33. **Bukatu**: 00:35:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Gerra ondorenean gosea pasatu zuten. Mirenen ama baserrietara joaten zen babarruna biltzera, eta trukean jatekoa ematen zioten. 'Auxilio Social'en esne-hautsa ematen zien.

23. Ama, arropa garbitzen eta egurra saltzen

- **Erref**: AND-013/030
- **Iraupena**: 0:00:45. **Hasi**: 00:35:40. **Bukatu**: 00:36:25
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Mirenen amak ez zuen lanik egiten etxetik kanpo, ez zioten lanik ematen. Garbitokietan arropa garbitzen zuen diru truke. Mendira joan, egur sorta bat hartu, moztu eta egurra saltzen zuen kalean.

24. Alondegira, errazionamendu bila

- **Erref**: AND-013/031
- **Iraupena**: 0:00:54. **Hasi**: 00:36:25. **Bukatu**: 00:37:19
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Errazionamendua alondegian ematen zuten. Ilaran egon behar izaten zuten jakiak jasotzeko zain. Beti ez zen denentzako izaten. Holakoetan, negarrez joaten ziren etxera. Mirenen aita erretzailea zen. Tabakoa erosteko dirurik ez eta errazionamenduko kartilarekin ematen zien. Tabakorik ematen ez zienean, lurretik zigarro-mutxikinak biltzen ibiltzen ziren.

25. 'Auxilio Social'

- **Erref**: AND-013/032
- **Iraupena**: 0:02:12. **Hasi**: 00:37:19. **Bukatu**: 00:39:31
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Mirenen anaia Jexux eta Begoña ahizpa 'Auxilio Social'era joaten ziren bazkaltzera. Gero, Miren ere hartu zuten. 'Auxilio Social'ean egoten zen emakumeak ezinikusia zien.

26. Aitak erremolatxa jan, gosearen gosez

- **Erref**: AND-013/033
- **Iraupena**: 0:00:31. **Hasi**: 00:39:31. **Bukatu**: 00:40:02
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Gosearen gosez, Mirenen aitak erremolatxa, behiarentzako jatekoa, jan zuen. Tripetatik gaizki jarri eta medikua joan zitzaion etxera.

27. Rezolako errazionamendua

- **Erref**: AND-013/034
- **Iraupena**: 0:02:09. **Hasi**: 00:40:02. **Bukatu**: 00:42:11
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Etxeginak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Garbitasun pertsonala
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Mirenen aitak Rezolaren harrobian lan egiten zuen. Aita Rezolako langilea zelako hilero errazionamendua tokatzen zitzaien: patata, lenteja, urtaia, esne-hautsa... Erregeetan jostailuak izaten zituzten, baina amak arropa eskatzeko esaten zien. Tranbian joaten ziren bi ahizpa errazionamenduaren bila. Arropa eta garbitasun kontuak.

28. Taloa eta morokila

- **Erref**: AND-013/035
- **Iraupena**: 0:00:51. **Hasi**: 00:42:11. **Bukatu**: 00:43:02
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Artoa

Laburpena:
Villabonan eta Asteasun lortzen zuten artoa. Etxean taloa eta morokila jaten zituzten.

29. 12 urterekin, Sondikara

- **Erref**: AND-013/037
- **Iraupena**: 0:01:06. **Hasi**: 00:43:20. **Bukatu**: 00:44:26
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Baserria » Baserriko lanak » Errota

Laburpena:
12 urterekin Sondikara bidali zuten Miren, izeba batengana. Ordura arte, anaia zaharrena egon zen han. Miren Sondikara zihoala eta anaia bueltako bidean zela ezagutu zuten elkar Maltzagan, tren-aldaketa egiten ari zirela. Sondikako izeba aberatsa zen, eta errota bat zuen. Han egon zen denboran ez zuen arropa eta jateko faltarik izan.

30. Izebaren errota

- **Erref**: AND-013/038

- **Iraupena**: 0:01:48. **Hasi**: 00:44:26. **Bukatu**: 00:46:14
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Baserria » Baserriko lanak » Errota

Laburpena:
12 urterekin Sondikara bidali zuten Miren, izeba batengana. Izebak errota zuen, eta gauez jartzen zuen martxan errota. Lau harriko errota zen, eta Artxanda azpian zegoen. 16 urtera arte egon zen izebarekin.

31. Baserriko bizimodua

- **Erref**: AND-013/042
- **Iraupena**: 0:01:07. **Hasi**: 00:48:12. **Bukatu**: 00:49:19
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Errota
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:
Sondikako egonaldiari buruzko azalpenak. Errotan zer eginkizun zituen kontatzen du. Baratzean eta artajorran aritzen zen. Oilo bat ito zueneko pasadizoa kontatzen du.

32. Miren 'La molinera'

- **Erref**: AND-013/043
- **Iraupena**: 0:00:52. **Hasi**: 00:49:19. **Bukatu**: 00:50:11
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea
- Baserria » Baserriko lanak » Errota
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Gaitzizenak

Laburpena:
Sondikako egonaldiari buruzko azalpenak. Astean behin garbitzen zuten arropa. Zelai batean zintzilikatzen zituzten arropak eta maindireak. Errotako eginkizuna: presa betetakoan, harriak martxan jartzea. Miren 'La molinera' esaten zioten.

33. Errotako eginkizunak

- **Erref**: AND-013/045
- **Iraupena**: 0:01:15. **Hasi**: 00:50:26. **Bukatu**: 00:51:41
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Errota

Laburpena:
Sondikako egonaldiari buruzko azalpenak. Errotako eginkizuna: presa

betetakoan, harriak martxan jartzea. Irina fin-fin ateratzen al zen begiratu behar izaten zuen. Errotako harriak garbitzea. Bi lehengusu txiki zaintzen zituen.

34. 12 urterekin anaia ezagutu

- **Erref**: AND-013/047
- **Iraupena**: 0:01:12. **Hasi**: 00:51:55. **Bukatu**: 00:53:07
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Gerra denboran senideak sakanatu egin ziren. Anaia zaharrena Bilboko izeba batekin geratu eta zortzi urte inguru egin zituen han. Mirenek 12 urte zituela ezagutu zuen anaia. Une hartako oroitzapenak kontatzen ditu.

35. Bi masaileko gizon bati

- **Erref**: AND-013/048
- **Iraupena**: 0:00:52. **Hasi**: 00:53:07. **Bukatu**: 00:53:59
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak

Laburpena:
Mirenen anaia zaharrenak Luxio izena zuen. Zinta lasterketa batean gizonezko batek anaiari erorikoa eragin zion. Hori ikusita, Mirenek bi masaileko eman zizkion gizonezkoari.

36. Andereñoari bi masaileko

- **Erref**: AND-013/049
- **Iraupena**: 0:03:44. **Hasi**: 00:53:59. **Bukatu**: 00:57:43
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak

Laburpena:
Eskolako kontuak. Negu partean, suaren inguruan biribilean egoten ziren. Andereñoa falta zen une batean, ume batek sua itzali zuen. Hura bueltatzean denek esan zuten Miren izan zela, eta andereñoak bi masaileko eman zizkion. Mirenek, ordea, bueltatu egin zizkion. Etxean zigortuta egon zen, eta aitak jo egin zuen.

37. Umetako jolasak

- **Erref**: AND-013/050
- **Iraupena**: 0:00:45. **Hasi**: 00:57:43. **Bukatu**: 00:58:28
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:
Ume denborako jolasak: txingoka, "a narros", "al corro de las patatas", pilotan... Ez zuten aspertzeko astirik izaten.

38. Umetako kantu-jolasak

- **Erref**: AND-013/051
- **Iraupena**: 0:01:11. **Hasi**: 00:58:28. **Bukatu**: 00:59:39
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Ume kantak

Laburpena:
Eskolan, jolas garaian, abesten zituzten kantu-jolasak: "En el medio del jardín..." eta "La chata merenguera...".

39. Ile-apaintzaile izan nahi

- **Erref**: AND-013/052
- **Iraupena**: 0:02:18. **Hasi**: 00:59:39. **Bukatu**: 01:01:57
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Orrazkerak

Laburpena:
Mirenek ile-apaintzailea izan nahi zuen. Etxeko sukaldean orrazten zituen lagunak.

40. Labordenean lanean

- **Erref**: AND-013/054
- **Iraupena**: 0:01:14. **Hasi**: 01:02:52. **Bukatu**: 01:04:06
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Donostialdeko lantegiak
- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Gaixotasunak

Laburpena:
16 urterekin Bilbotik Andoainera bueltatu, eta Labordenean hasi zen lanean. 18 urterekin birika batean lesio izan zuen, eta bulegoko lanetara pasatu zuten.

41. Lan ordutegia eta jatorduak

- **Erref**: AND-013/055
- **Iraupena**: 0:01:41. **Hasi**: 01:04:06. **Bukatu**: 01:05:47
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Herriaren nortasuna
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Donostialdeko lantegiak
- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak

Laburpena:
16 urterekin Bilbotik Andoainera bueltatu, eta Labordenean hasi zen lanean. Lan ordutegia. Labordenean lanean aritzen ziren lau neska lagun baten etxera joaten ziren bazkaltzera: bakoitzak bere etxetik eramaten zuen bazkaria. Orduko jendearen eskuzabaltasuna goraipatzen du.

42. Gerraosteko euskararen egoera

- **Erref**: AND-013/057
- **Iraupena**: 0:01:39. **Hasi**: 01:08:13. **Bukatu**: 01:09:52
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:
Papeletan Maria jarri behar zuen, bestela ez zuen kobratzen. Etxean gaztelaniaz hitz egiten zuten. Aitak euskaraz jakin arren, gaztelaniaz hitz egiten zuen. Amak euskara gehiago egiten zuen. Gerra denbora eta gerraostean senideak sakabanatuta egon ziren: Bilbon egon zirenek gaztelaniaz egiten zuten bizimodua.

43. Frantzian, gaztelaniaz eta frantsesez

- **Erref**: AND-013/058
- **Iraupena**: 0:01:07. **Hasi**: 01:09:52. **Bukatu**: 01:10:59
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Beste hizkuntzak eta hizkerak
- Euskara » Euskararen egoera
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:
Gerra denboran Frantziara egin zuten ihes. Errefuxiatuekin gaztelaniaz hitz egiten zuten. Frantsesez hitz egiten ere ikasi zuten. Euskaraz hitz egiteko debekua.

44. Francoren bisitak

- **Erref**: AND-013/060
- **Iraupena**: 0:01:46. **Hasi**: 01:11:19. **Bukatu**: 01:13:05
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa
- Politika » Politika eta Franco

Laburpena:
Pena du etxean gaztelaniaz hitz egiten zutelako. Aita Asuatik Andoainera bizitzera joan zenean, euskaraz hitz egiten zuen. Gero, ordea, jazarpen handia egon zen, eta gaztelaniaz hitz egiten hasi zen. Francoren bisitaren bat izaten zen bakoitzean Mirenen aita eta beste bost gizon kartzelan sartzen zituzten.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-10-21

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com